

Κατερίνα Λουκίδου

Τόκιο 1974

Η Μαρία Κάλλας μια ώρα πριν από την τελευταία της παράσταση στο Τόκιο, το 1974. Με τον αγαπημένο της συνεργάτη και μια κοπέλα των παρασηκηνίων. Η Μαρία Κάλλας γνωρίζει πως η φωνή της φθίνει όμως οφείλει να τραγουδήσει. Προσπαθεί να αποφασίσει αν θα βγει στη σκηνή και δέχεται μια απρόσμενη παρέμβαση από την Τόσια, η οποία θα της θυμίσει την θεϊκή της φύση. Θα βρει τον τρόπο να ξεφύγει από τις προσδοκίες των άλλων και του εαυτού της; Μια ιστορία αποθέωσης.

Το έργο αυτό διατίθεται ελεύθερα για ανάγνωση και αναπαραγωγή για μη εμπορική χρήση υπό τον όρο της αναφοράς στο όνομα της συγγραφέως. Για κάθε μεταποίηση, θεατρική παράσταση, άμεση ή έμμεση κερδοσκοπική χρήση απαιτείται συναίνεση της συγγραφέως.

σημείωση

Είναι περίεργο να συνδιαλέγεται κανείς συγγραφικά με προσωπικότητες σαν την Μαρία Κάλλας. Γράφοντας κάθε σκηνή αυτής της ιστορίας, η παρόρμησή μου ήταν να αφαιρέσω το όνομά της, να δημιουργήσω μια άλλη ηρωίδα, ντίβα της όπερας ή κάποιου άλλου καλλιτεχνικού χώρου, για να της δώσω την ευκαιρία να απελευθερωθεί από τη φήμη και τους συνειρμούς που προκαλεί το όνομά της. Όμως η Μαρία επανέρχονταν δυναμικά, μου θύμιζε ότι έχει και άλλα τρία ονόματα, άλλους τρεις εαυτούς, που της δίνουν τη δυνατότητα να διασταλεί, να ελιχθεί και να παρεκκλίνει από τη βιογραφία της.

Δεν ήθελα να τις αφήσω ανεκμετάλλετες αυτές τις υποστάσεις. Κι έτσι προέκυψε μια ιστορία διαφυγής, η οποία λαμβάνει χώρα στο μυαλό, γιατί εκεί συμβαίνουν οι πιο θεαματικές αποδράσεις. Καταγράφεται σε μια θεατρική φόρμα χωρίς πολλές σκηνοθετικές οδηγίες και αυτές που υπάρχουν βρίσκονται εκεί, απλά για να με βοηθήσουν να φανταστώ τη σκηνή και όχι για να δεσμεύσουν οποιονδήποτε. Η δική μου αισθητική κινείται περισσότερο προς μία λιτή σκηνοθεσία, με αποφυγή κατάχρησης διάσημων κομματιών που ερμήνευσε η Μαρία Κάλλας και εστίαση στην Αίνα. Ωστόσο, η ιστορία είναι σαν τη Μαρία την ίδια, ανεξερεύνητη, ανοιχτή σε παλιές και νέες αφηγήσεις ανάλογα με την καλλιτεχνική ανάγκη.

Θανάση Τριαρίδη σε ευχαριστώ πολύ για όλα.

Κ.Α. Αθήνα, Μάρτιος 2019

Πρόσωπα

Μαρία Κάλλας

Ακίνα

Τζιουζέπε Ντι Στέφανο

1.

(Η Κάλλας βρίσκεται στο καμαρίνι της, στην Όπερα του Τόκιο, λίγο πριν από τη μεγάλη συναυλία. Στο καμαρίνι μπανοβγαίνει μία βοηθός, η Ακίνα, η οποία φέρνει τα λουλούδια. Η Κάλλας δεν είναι ντυμένη. Κοιτάει το κουστούμι της και κοιτιέται στον καθρέφτη. Μπαίνει μέσα η Ακίνα με λουλούδια.)

ΑΚΙΝΑ: Κι άλλα λουλούδια για εσάς.

(Η Κάλλας δεν απαντάει.)

ΑΚΙΝΑ: Θα τα αφήσω εδώ πάνω, εάν δεν σας πειράζει.

(Η Κάλλας της κάνει ένα νόημα ότι «εντάξει».)

ΑΚΙΝΑ: Δεν έχει καθόλου χώρο.

ΚΑΛΛΑΣ: Πέταξε αυτά. *(Δείχνει κάποια λουλούδια)* Ήρθαν το πρωί.

ΑΚΙΝΑ: Μάλιστα. *(Η Ακίνα τα παίρνει, τα κοιτάει, τα μυρίζει.)*

ΑΚΙΝΑ: Τι όμορφοι κρίνοι!

ΚΑΛΛΑΣ: Μαράθησαν πια.

ΑΚΙΝΑ: Έκλεισαν επειδή είναι απόγευμα. Το πρωί θα ξανανοιξουν.

ΚΑΛΛΑΣ: Το πρωί δεν θα είμαι πια εδώ.

ΑΚΙΝΑ: Συγγνώμη.

ΚΑΛΛΑΣ: Είσαι νέα. Πώς σε λένε;

ΑΚΙΝΑ: Ακίνα.

ΚΑΛΛΑΣ: Και τι σημαίνει αυτό στην όμορφη χώρα σας;

ΑΚΙΝΑ: Άνοιξη... και λουλούδι.. και τα δύο. Άλλωστε, το ένα χωρίς το άλλο δεν γίνεται.

ΚΑΛΛΑΣ: Κι άλλα λουλούδια λοιπόν.

ΑΚΙΝΑ: Πρέπει να έχετε λάβει ολόκληρα λιβάδια ανθισμένα στη ζωή σας.

ΚΑΛΛΑΣ: Λιβάδια, κάμπους και πλαγιές. Πάρτα τα εσύ, αν τα θέλεις.

ΑΚΙΝΑ: Θα πάω να φέρω ένα ακόμα βάζο. *(Κάνει δουλειές στο καμαρίνι.)*
Ανυπομονώ να σας δω να ντύνεστε.

ΚΑΛΛΑΣ: Αν ντυθώ...

(Η Ακίνα πάει έξω και η Κάλλας ξαπλώνει σε έναν καναπέ. Διαβάζει μια εφημερίδα. Σε λίγο, μπαίνει μέσα η Ακίνα. Βάζει τους κρίνους σε ένα άλλο βάζο.)

ΑΚΙΝΑ: Είναι υπέροχος ρόλος η Μαντάμα Μπατερφλάι. Σας ταιριάζει πάρα πολύ.

ΚΑΛΛΑΣ: Βρίσκεις;

ΑΚΙΝΑ: Ναι.

ΚΑΛΛΑΣ: Το δικό μου το όνομα το ξέρεις;

ΑΚΙΝΑ: Φυσικά.

ΚΑΛΛΑΣ: Κι όμως. Εμπρός. Ρωτά με το όνομά μου.

ΑΚΙΝΑ: Πώς είναι το όνομά σας;

ΚΑΛΛΑΣ: Μαρία Άννα Σοφία Σεσίλια.

ΑΚΙΝΑ: Μαρία Άννα Σοφία Σεσίλια. Τι θα πει αυτό;

ΚΑΛΛΑΣ: Τίποτα. Μόνο το Σοφία θα πει σοφία.

ΑΚΙΝΑ: Έχετε ένα υπέροχο όνομα.

ΚΑΛΛΑΣ: Μην είσαι ψεύτικη, σε παρακαλώ. Να είσαι ευγενική, αλλά όχι ψεύτικη.

ΑΚΙΝΑ: Σας πηγαίνει. Έχει μια μουσικότητα.

ΚΑΛΛΑΣ: Και τι ξέρεις εσύ από μουσικότητα;

ΑΚΙΝΑ: Κάτι ξέρω κι εγώ...

ΚΑΛΛΑΣ: Ήμουν δώδεκα χρονών όταν τραγούδησα για πρώτη φορά Μαντάμα Μπατερφλάι. «Un bel di vedremo»... ούτε που ήξερα τι πάει να πει τότε να περιμένεις έναν άνδρα. Αλλά ένιωθα το ρυθμό των λέξεων. Η μουσική των λέξεων με καθοδηγούσε.

ΑΚΙΝΑ: Είναι υπέροχη άρια.

ΚΑΛΛΑΣ: Έχεις μάθει πολλά αγαπητή μου εδώ.

ΑΚΙΝΑ: Ανυπομονώ να σας ακούσω να την ερμηνεύετε. Πριν δυο χρόνια που έμαθα ότι έρχεστε, δεν το πίστευα. Δυο χρόνια παρακαλώ, όταν έρθετε, να με αφήσουν να γίνω η προσωπική σας βοηθός. Να σκουπίζω το καμαρίνι. Να φέρνω λουλούδια. Να βρίσκομαι γύρω σας και να σας βλέπω να ετοιμάζεστε να υποδυθείτε τη Μαντάμα Μπατερφλάι. Και σήμερα αυτό το όνειρο γίνεται πραγματικότητα.

ΚΑΛΛΑΣ: Μόνο που δεν με βλέπεις να ετοιμάζομαι.

ΑΚΙΝΑ: Εσείς ξέρετε καλύτερα πότε πρέπει να γίνει τι.

ΚΑΛΛΑΣ: Ετοιμασία δεν είναι μόνο το ντύσιμο, αγαπητή μου.

ΑΚΙΝΑ: Είμαι σίγουρη.

ΚΑΛΛΑΣ: Το ξέρετε ότι μου θυμίζεις κάτι που δεν μπορώ να προσδιορίσω;

ΑΚΙΝΑ: Αλήθεια;

ΚΑΛΛΑΣ: Σε παρακολουθώ όλη την εβδομάδα, αλλά δεν μπόρεσα να καταλάβω τι είναι. Νιώθω μια έντονη οικειότητα μαζί σου σαν να έχουμε ξανασυναντηθεί. Ο Τζιουζέπε μου λέει ότι την προηγούμενη φορά που ήρθα στο Τόκιο ήσουν μωρό. Μου λέει ότι τρελάθηκα. Αλλά εγώ επιμένω.

ΑΚΙΝΑ: Με ιολακεύετε.

ΚΑΛΛΑΣ: Είναι και αυτοί οι πονοκέφαλοι, που δεν με αφήνουν να σκεφτώ...

ΑΚΙΝΑ: Δεν είστε καλά;

ΚΑΛΛΑΣ: Τους έχω όλη την εβδομάδα. Με κυριεύουν, σχεδόν ανακατεύομαι.

ΑΚΙΝΑ: Θέλετε να φωνάξω κάποιον;

ΚΑΛΛΑΣ: Να ξέρεις όμως ότι θα το βρω. Μπορεί να μη βρίσκω την άκρη σε πολλά πράγματα, αλλά μέχρι να περάσει αυτή η ώρα θα βρω τι ακριβώς μου θυμίζεις.

2.

(Η πόρτα χτυπάει. Ανοίγει και μπαίνει ο Ντι Στέφανο ντυμένος με το κοστούμι του.)

ΚΑΛΛΑΣ: Πίπο amore, πού κατάλαβες ότι λέγαμε για σένα;

(Ο Τζιουζέπε της φιλάει το χέρι.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τι λέγατε amore; Πάλι λες πονηρές ιστορίες σε ξένους;

ΚΑΛΛΑΣ: Αλίμονο, τα μυστικά μας θα τα πάρουμε στον τάφο μας.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Πάω στο μακιγιάζ, ήρθα να σε πάρω.

ΚΑΛΛΑΣ: Έλα να σου συστήσω την Ακίνα.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία...

ΚΑΛΛΑΣ: Πεπίνο, άντε πάλι. Αυτό το άγχος σου θα σε σκοτώσει. Ακίνα, βάλτου κάτι να πιει. Προτιμάει το ουίски.

(Ο Τζιουζέπε κάνει νόημα ότι δεν θέλει, γιατί θα επηρεάσει τη φωνή του.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Σε μία ώρα πρέπει να βγούμε στην σκηνή. Κι εσύ...

ΚΑΛΛΑΣ: *(Στην Ακίνα.)* 23 χρόνια. Κάθε φορά η ίδια ιστορία

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Κάθε φορά αργείς και περισσότερο.

ΑΚΙΝΑ: Η κυρία δεν αισθάνεται καλά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Σώπα! Περίεργο! *(Γελάει.)* Τι είναι αυτή τη φορά;

ΚΑΛΛΑΣ: Ο πονοκέφαλος δεν έφυγε, αμόρε. Και ζαλίζομαι κι έχω ...

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: ...ένα πόνο στο στήθος.

ΚΑΛΛΑΣ: Ποτέ δεν με παίρνεις στα σοβαρά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ποτέ δεν είσαι σοβαρά.

ΚΑΛΛΑΣ: Αλήθεια αμόρε, σήμερα είναι διαφορετικά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: *(Στην Ακίνα.)* Φώναζε το γιατρό!

ΚΑΛΛΑΣ: Όχι γιατρό! Δεν θέλω γιατρό. Δεν τους εμπιστεύομαι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Σιγά μην τους εμπιστευόσουν.

(Η Κάλλας σηκώνεται, αλλά ζαλίζεται και ξανακάθεται.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: *(Στην Ακίνα.)* Φώναξέ τον. Κάπου πρέπει να τελειώσει αυτό.

ΑΚΙΝΑ: Θα κάνω ό, τι μου πει η κυρία.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: *(Κοιτάει γύρω.)* Όλο λουλούδια... Αυτά σε ζαλίζουν. Ούτε να αναπνεύσεις δεν μπορείς εδώ μέσα με τόσα λουλούδια. Παίρνουν όλο το οξυγόνο.

ΚΑΛΛΑΣ: *(Στην Ακίνα)* Ζηλεύει, πάντα ζηλεύει. *(Στον Ντι Στέφανο)* Θέλεις να σου χαρίσω μερικά;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ:*(στην Ακίνα):* Βγάλε μερικά έξω. Τώρα!

ΚΑΛΛΑΣ: Μην ταράζεσαι, καλέ μου.

ΑΚΙΝΑ: Ξαπλώστε με τα πόδια ψηλά. Θα σας βοηθήσει.

(Η Κάλλας ξαπλώνει. Η Ακίνα αρχίζει και βγάζει λουλούδια έξω. Ο Ντι Στέφανο βάζει να πιει.)

ΚΑΛΛΑΣ: Θυμάσαι Ντι Στέφανο την προηγούμενη φορά που ήμασταν εδώ;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Πέρασαν τόσα χρόνια...

ΚΑΛΛΑΣ: Παιδιά ήμασταν και οι δύο.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ήταν άνοιξη τότε, θυμάσαι τις αμυγδαλιές;

ΚΑΛΛΑΣ: Κερασιές ήταν.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Σου είχαν γεμίσει το δωμάτιο του ξενοδοχείου μικρά άσπρα άνθη.

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν ήθελα να φύγω.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Θυμάσαι που είχαμε βγει σε εκείνο το εστιατόριο;

ΚΑΛΛΑΣ: Με το ωμό ψάρι...

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Που ο Αμερικανός πρέσβης σε είχε στριμώξει κι εσύ βαρέθηκες να του μιλάς. Και σταμάτησες ξαφνικά τελείως και του είχες πει ότι μόλις τελείωσε ο χρόνος που είχες σήμερα για να μιλήσεις και τώρα πρέπει να κάνεις...

ΚΑΛΛΑΣ: ...Αφωνία! (Γελάνε.) Δεν έπρεπε να του το κάνω αυτό..

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Δεν θα ήσουν εσύ.

ΚΑΛΛΑΣ: Κι ούτε εσύ θα ήσουν εσύ, αν δεν αγχωνόσουν έτσι για το κάθε τι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Δεν ήμουν πάντα έτσι και το ξέρεις. Ιδίως πριν από 18 χρόνια. Ήταν τόσο παλιά και ήμασταν τόσο ανέμελοι και οι δύο.

ΚΑΛΛΑΣ: Το μόνο που μας απασχολούσε ήταν η τέχνη. Και οι φωνές μας...

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τι ξέραμε τότε. Μόνο να τραγουδάμε.

ΚΑΛΛΑΣ: Γιατί, τώρα τι μάθαμε;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Θυμάμαι όταν σε πρωτογνώρισα...

ΚΑΛΛΑΣ: Amore a prima vista.

Τ: Είπα «τώρα βρήκα τη σύντροφό μου στο τραγούδι για πάντα».

ΚΑΛΛΑΣ: Κι εγώ είπα «βρήκα επιτέλους un amico».

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τόσα χρόνια...

ΚΑΛΛΑΣ: Δεμένοι με δεσμούς ιταλο-ελληνικούς. Αυτό θα πει δέσιμο.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Δράμα Μαρία, μόνο οι Ιταλοί και οι Έλληνες το χουν στο αίμα τους. La tragedia.

ΚΑΛΛΑΣ: Όλοι οι άνθρωποι ζούμε τραγωδίες, Τζιουζέπε. Μόνο που εμείς τις ζούμε διπλά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Λες να φταίμε εμείς γι αυτά που μας συμβαίνουν;

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν ξέρω, αμόρε.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τουλάχιστον έχουμε την παρέα των ηρώων μας.

ΚΑΛΛΑΣ: Μόνο αυτοί τραβάνε περισσότερα. Μόνο αυτοί μας καταλαβαίνουν.

(Ο Ντι Στέφανο κοιτάει το ρολόι του.)

ΚΑΛΛΑΣ: Σταμάτα να κοιτάς το ρολόι, amore.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Περνάει η ώρα, tesoro.

(Μπαίνει μέσα η Ακίνα.)

ΑΚΙΝΑ: Άδειασε σχεδόν το δωμάτιο, κυρία.

ΚΑΛΛΑΣ: Ευχαριστώ, Ακίνα.

ΑΚΙΝΑ: Είναι καλύτερα τώρα;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Πολύ καλύτερα.

ΚΑΛΛΑΣ: Εμένα δεν πρέπει να ρωτήσετε;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Πώς είσαι λοιπόν;

ΑΚΙΝΑ: Είστε καλύτερα;

ΚΑΛΛΑΣ: Όχι.

3.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία, έλα τώρα! Τόση ώρα χαριεντίζεσαι και γελάς!

ΚΑΛΛΑΣ: Αρκούν νομίζεις δυο λεπτά χαλάρωσης για να τραγουδήσω;

ΑΚΙΝΑ: Θέλετε να δοκιμάσετε να σηκωθείτε;

(Η Κάλλας σηκώνεται.)

ΚΑΛΛΑΣ: Ορίστε. *(Κοιτάει στον καθρέφτη).* Κοίτα όψη. Σας φαίνομαι καλά;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Περδίκι!

ΚΑΛΛΑΣ: Πίπο, σταμάτα. Το βλέπεις κι εσύ.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τι βλέπω, δηλαδή;

ΚΑΛΛΑΣ: Πόσο κομμένη είμαι. *(Στην Ακίνα.)* Ακίνα, σε παρακαλώ, φώναξέ μου το Διευθυντή της ορχήστρας.

ΑΚΙΝΑ: Όπως θέλετε.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: *(Στην Ακίνα.)* Δεν θα πας πουθενά. *(Στην Κάλλας.)* Έχεις τρελαθεί; Τι καπρίτσια είναι αυτά;

ΚΑΛΛΑΣ: Καθόλου. Θα ήμουν τρελή αν έβγαινα στη σιηνή με τέτοια αδυναμία. Σε παρακαλώ Τζιουζέπε... φοβάμαι ότι πρέπει να ακυρώσουμε τη συναυλία.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Την τελευταία μας συναυλία; Να μην κλείσουμε την περιοδεία; Μαρία, σε παρακαλώ.

ΚΑΛΛΑΣ: Τζιουζέπε, δεν μπορώ.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Επειδή δεν σου αρέσει η όψη σου; Βάλε λίγο ρουζ.

ΚΑΛΛΑΣ: Τι σε πειράζει να την ακυρώσουμε; Το έχουμε ξανακάνει.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Την τελευταία μας παράσταση, ποτέ.

ΚΑΛΛΑΣ: Γιατί δεν έγινε ποτέ;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Και εν πάση περιπτώσει είναι τελευταία στιγμή. Τρία τέταρτα πριν βγούμε στη σκηνή. Δεν γίνονται έτσι οι ακυρώσεις, Μαρία. Αν δεν ήσουν καλά, ας το έλεγες νωρίτερα.

ΚΑΛΛΑΣ: Τζιουζέπε, είμαι καλλιτέχνης. Ξέρω πολύ καλά πότε μπορώ να ανέβω στη σκηνή και πότε όχι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Κι εγώ σε ξέρω τόσα χρόνια και βλέπω πολύ καλά ότι δεν έχεις τίποτα.

ΚΑΛΛΑΣ: *(Στην Ακίνα.)* Δεν έχουν ακυρωθεί εδώ συναυλίες ποτέ;

ΑΚΙΝΑ: Κάποιες φορές.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Πόση ώρα πριν ειδοποιούν οι καλλιτέχνες;

ΑΚΙΝΑ: Δεν ξέρω.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Εγώ υπέγραψα το συμβόλαιο. Και ξέρω ότι εάν ακυρώσουμε τώρα τη συναυλία, όχι μόνο δεν θα πάρουμε την αμοιβή μας, αλλά θα πρέπει να πληρώσουμε και στην όπερα τα μισά χρήματα από αυτά που θα παίρναμε

ΚΑΛΛΑΣ: Τι σημασία έχουν τα χρήματα;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ξέρεις πολύ καλά τι σημασία έχουν, τουλάχιστον για μένα.

ΑΚΙΝΑ: Θέλετε να φωνάξω το Διευθυντή;

(Η Κάλλας και ο Ντι Στέφανο απαντάνε ταυτόχρονα.)

ΚΑΛΛΑΣ: Ναι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Όχι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Άσε με, Μαρία να πάρω το γιατρό σου. Το δικό σου γιατρό. Πού είναι το τηλέφωνο;

(Η Ακίνα του δείχνει. Ο Ντι Στέφανο παίρνει τηλέφωνο και συνομιλεί με ένα γιατρό.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ναι; Παρακαλώ εδώ Ντι Στέφανο. Τι κάνετε γιατρέ; Συγγνώμη για την ώρα, ξέρω ότι είναι πολύ ακατάλληλη στο Λονδίνο... Σας ευχαριστώ. Ναι, έχουμε μια αδιαθεσία και η Μαρία ανησυχεί. Όχι για τη φωνή της. Μια αδυναμία μάλλον. Και ένα πόνο στο στήθος από ό,τι λέει. Φοβάται ότι δεν μπορεί να βγει απόψε στη σκηνή. Όχι, δεν θέλει να δει το γιατρό της όπερας, μόνο εσάς εμπιστεύεται. Να σας τη δώσω;

(Η Κάλλας του κάνει νόημα «όχι».)

Σε λίγο. Δεν πήρε τίποτα όχι. Πυρετό; Δεν φαίνεται να έχει. *(Πιάνει το μέτωπό της.)* Δροσερή είναι. Πίεση; Όχι, δεν πήραμε. Να μετρήσω τους παλμούς της; Με το ρολόι; Πώς γίνεται αυτό; Στο λεπτό; Μάλιστα. Θα το κάνω και θα σας ξαναπάρω.

ΚΑΛΛΑΣ: Μη με πλησιάζεις.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία, τι λες; Για σένα το κάνω. Να δω πως είσαι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: *(Στην Ακίνα.)* Ακίνα, άσε μας σε παρακαλώ λίγο μόνους.

(Η Κάλλας της γνέφει «ναι» και η Ακίνα φεύγει.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Έχεις ανέβει στη σκηνή με πυρετό, με σπασμένο πλευρό, όταν όλοι σου λέγαμε ότι θα καταστρέψεις τη φωνή και την υγεία σου. Θυμάσαι τότε που ήσουν μια εβδομάδα στο κρεβάτι με κατάθλιψη και σηκώθηκες για μία ώρα να μας δώσεις την καλύτερη Αϊντα της ζωή σου; Τίποτα δεν σε κρατάει, Μαρία. Η σκηνή σε ξαναζωντανεύει. Τι έπαθες τώρα;

ΚΑΛΛΑΣ: Τίποτα.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Κατάθλιψη πάλι;

ΚΑΛΛΑΣ: Όχι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ε, τότε τι; Έκανα κάτι που σε πείραξε;

ΚΑΛΛΑΣ: Αχ Πεπίνο... τι καλά θα ήταν τα πράγματα, αν κάποιες φορές απλά με πίστευες χωρίς να ρωτάς

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τι συμβαίνει;

ΚΑΛΛΑΣ: Μακάρι να έκανα όντως κάπου -κάπου αφωνία.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τι σχέση έχει τώρα αυτό;

ΚΑΛΛΑΣ: Μεγάλη σχέση. Δεν είναι αδιαθεσία, αμόρε. Είναι το άλλο.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ποιο άλλο;

ΚΑΛΛΑΣ: Το χειρότερο.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Θα με σκάσεις Μαρία, τι έχεις;

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν είναι κάτι που έχω. Είναι κάτι που δεν έχω πια.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τι δεν έχεις;

ΚΑΛΛΑΣ: Φωνή.

4.

(Ο Ντι Στέφανο γελάει.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Αυτό ήταν; Αυτό; Αχ, με κοψοχόλιασες!

ΚΑΛΛΑΣ: Γιατί γελάς;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μα είναι για γέλια αυτό που ακούω. Ακούς εκεί «δεν έχεις φωνή». Η ωραιότερη φωνή που ακούστηκε ποτέ στην όπερα.

ΚΑΛΛΑΣ: Κουράστηκε. Η φωνή που ήξερες, πάει πια. Έχει κουραστεί. Δεν μπορεί να βγάλει τις νότες που έβγαζε. Και το ακούς κι εσύ.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαζί σου είμαι πάνω στη σκηνή και σ' ακούω. Στο έχω πει κι άλλη φορά. Είσαι η πιο ταλαντούχα ντίβα με την οποία έχω τραγουδήσει. Η όπερα δεν είναι μόνο νότες. Είναι θέατρο, είναι μεταφορά συναισθημάτων. Κι εσύ είσαι η μόνη που μπορείς να το κάνεις. Είσαι μεστή αισθήματος.

ΚΑΛΛΑΣ: Και παραφωνίας.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Αν δεν πιστεύεις εμένα, διάβασε κριτικές. Ορίστε. Πού τις έχεις; Κάπου τις έχεις, δεν είναι δυνατόν. Εσύ κρατάς οτιδήποτε γράφεται για σένα.

(Η Κάλλας του δείχνει ένα ντουλαπάκι και ο Ντι Στέφανο τις βρίσκει.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Corriere de la Sera: «Πανηγυρική υποδοχή στο αστέρι της la scala στο Περίνο. Το κοινό της όπερας χειροκρότησε όρθιο επί 15 λεπτά για την καταπληκτική της ερμηνεία....».

ΚΑΛΛΑΣ: Μα τι θα έλεγε η Corriere; Ήταν εδώ;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Guardian: «Συγκλονίζει τα πλήθη η υψίφωνος Μαρία Κάλλας στην τελευταία της περιοδεία με τον Τζιουζέπε Ντι Στέφανο στη Άπω Ανατολή...»

ΚΑΛΛΑΣ: Γενιότητες, γενιότητες...

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Telegraph: «Δυο χρόνια περίμενε με αγωνία το Πεκίνο την γνωστή υψίφωνο, Μαρία Κάλλας να ερμηνεύσει τους ρόλους που την έκαναν γνωστή με το μοναδικό της αισθαντικό τρόπο. Το κοινό της δεν απογοητεύθηκε και αυτό φάνηκε από το παρατεταμένο χειροκρότημα....»

ΚΑΛΛΑΣ: Αυτοί αντιγράφουν τους άλλους δύο.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μα τι θέλεις πια;

ΚΑΛΛΑΣ: Για ψάξε λίγο στους Times.

(Ο Ντι Στέφανο ψάχνει. Η Κάλλας τη βγάζει από το μανίκι της.)

Εδώ την έχω. Άκου: «Απογοητεύουν τους φιλότεχνους η Μαρία Κάλλας και ο Τζιουζέπε Ντι Στέφανο στις εμφανίσεις τους στην τελευταία τους περιοδεία στην Άπω Ανατολή. Παρότι ο μύθος τους προηγείται, είναι σαφές ότι η φωνή της αλλοτινής “Divina” δεν θυμίζει σε τίποτα τις εποχές της Σιάλας του Μιλάνο και αυτό επιβεβαιώνεται με κάθε νέα εμφάνισή της. Όσο και να προσπαθεί, όσο και αν καταφέρνει να εμπλουτίζει τις ερμηνείες της με συναίσθημα που τελικά σε παρασέρνει, φαίνεται ότι για αυτό το αηδόνι, έρχεται σιγά - σιγά το ξημέρωμα. Η φωνή του αρχίζει και σβήνει. Κρίμα, κρίμα, κρίμα».

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Έλα τώρα.

ΚΑΛΛΑΣ: Τίποτα που δεν ήξερα.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μια κριτική είναι. Μια κακή κριτική.

ΚΑΛΛΑΣ: Μια δίκαιη κριτική. Δεν μπορώ να βγω να τους επιβεβαιώσω, Πίπο.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Δεν θα επιβεβαιώσεις τίποτα.

ΚΑΛΛΑΣ: Νομίζεις δεν το ακούω; Δεν καταλαβαίνω το λαρόγγι μου, όταν δεν μπορεί να πιάσει όλες τις νότες;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Το ακούς μόνο εσύ.

ΚΑΛΛΑΣ: Επειδή προσπαθώ να το καλύψω. Μια απέλπιδα προσπάθεια να καλύψω τη φωνή με την έκφραση. Όμως, όσο και να θέλω, είμαι τραγουδίστρια, όχι ηθοποιός.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Είσαι μία Divina. Αυτό είσαι. Ο κόσμος σε λατρεύει.

ΚΑΛΛΑΣ: Ήμουν.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Είσαι όποιος ρόλος υποδύεσαι. Προσφέρεις ρίγη συγκίνησης με την ερμηνεία σου. Έρχονται από την άλλη άκρη του κόσμου για να σε ακούσουν να τραγουδάς. Υποκλίνονται στο ταλέντο σου. Και μία νότα να μην πιάσεις, τι πειράζει; Άσε την κάθε πικρόχολη κριτική στην Times να λέει ό, τι θέλει. Έχει ζήσει ποτέ τον παλμό του κοινού σου;

ΚΑΛΛΑΣ: Εγώ ξέρω τι μπορούσα να δώσω και τι δίνω τώρα. «Η φωνή το αηδονιού άρχισε να σβήνει. Κρίμα... κρίμα... κρίμα...».

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Αηδίες, αηδίες, αηδίες!

ΚΑΛΛΑΣ: Καθόλου αηδίες να καταλαβαίνει κανείς μέχρι που μπορεί να φτάσει.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μια ματιά στο κοινό σου κι όλα περνάνε.

ΚΑΛΛΑΣ: Και ακόμα δεν σου διάβασα ολόκληρη την κριτική...

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τι εννοείς; Τι άλλο λέει;

ΚΑΛΛΑΣ: *(Συνεχίζει να διαβάζει.)* «Όσο για τον Ντι Στέφανο, η κουρασμένη του φωνή μας ταλαιπωρεί ακόμα περισσότερο δίπλα σε μια πρωταγωνίστρια, που αδυνατεί πια να τον καλύψει...».

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μάλιστα. Κι αυτό το πιστεύεις;

ΚΑΛΛΑΣ: Εσύ τι νομίζεις;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Επηρεάζεσαι τόσο εύκολα, Μαρία. Πρώτα για τον εαυτό σου, τώρα και για μένα. Αν είναι κουρασμένη η φωνή μου, γιατί τόσο καιρό να μη μου το πεις;

ΚΑΛΛΑΣ: Ο καθένας παλεύει με τη δική του.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Δεν θα δώσω συνέχεια. Όλα αυτά δεν είναι τίποτε άλλο από τον πανικό που σε πιάνει κάθε φορά πριν βγεις στη σκηνή. Μια κλείνει η φωνή σου, μια παθαίνεις κρίση πανικού, μια δεν σου αρέσει η κόμμωση, μια μαλώνεις με την αμπιγιέζ, μια θυμάσαι ότι μισείς την ηρωίδα που υποδύεσαι, κατάλαβέ το. Έχεις τρακ. Τρακ, Μαρία, εσύ, η σοπράνο του αιώνα.

ΚΑΛΛΑΣ: Πάντα έχω τρακ και το ξέρω. Αλλά σήμερα...

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Σήμερα τίποτα. Σήμερα θέλεις να μείνεις λίγο μόνη, να σκεφτείς κάτι άλλο και θα σου περάσει. Αλλά πρώτα θα έχεις τρελάνει εμένα.

ΚΑΛΛΑΣ: Πεπίνο...

(Της δίνει ένα φιλί.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Σ' αφήνω να συνέλθεις, amore και πάω να διορθώσω το μακιγιάζ μου.

(Φεύγει από το καμαρίνι της εκνευρισμένος.)

5.

(Χτυπάει η πόρτα. Η Ακίνα μπαίνει πάλι στο δωμάτιο.)

ΑΚΙΝΑ: Πώς είστε; Είστε λίγο καλύτερα;

ΚΑΛΛΑΣ: Νάτο πάλι. Κάθε φορά που σε βλέπω, μου έρχεται το αίσθημα ότι σε ξέρω καλά.

ΑΚΙΝΑ: Με έχετε δει πολλές φορές.

ΚΑΛΛΑΣ: Πρέπει να το ψάξω, κάτι σημαίνει.

ΑΚΙΝΑ: Νιώθετε καλύτερα;

ΚΑΛΛΑΣ: Πες μου για τη ζωή σου, Ακίνα. Πού γεννήθηκες;

ΑΚΙΝΑ: Σε ένα χωριό όχι πολύ μακριά από το Τόκιο.

ΚΑΛΛΑΣ: Πόσα χρόνια δουλεύεις στην όπερα;

ΑΚΙΝΑ: Δέκα.

ΚΑΛΛΑΣ: Ακίνα, μη μου λες ψέματα, έχω μιλήσει με το Διευθυντή. Είμαι πολύ προσεκτική για το ποιος μπαίνει μαζί μου στα καμαρίνια. Μου είπε ότι είσαι εδώ μόλις έξι χρόνια.

ΑΚΙΝΑ: Το είπε για να με προστατέψει.

ΚΑΛΛΑΣ: Από τι;

ΑΚΙΝΑ: Είναι μια περίεργη ιστορία η ζωή μου. Θέλετε πραγματικά να την ακούσετε;

ΚΑΛΛΑΣ: Χρειάζομαι επειγόντως να απασχολήσω το μυαλό μου με κάτι άλλο, εκτός από την πραγματικότητα.

ΑΚΙΝΑ: Αν σας βοηθάει... Δεν λεγόμεν πάντα Ακίνα και δεν δούλευα πάντα στα καμαρίνια. Κρύβομαι.

ΚΑΛΛΑΣ: Από ποιον;

ΑΚΙΝΑ: Από κάποιον πολύ ισχυρό που με ψάχνει.

ΚΑΛΛΑΣ: Για ποιο λόγο;

ΑΚΙΝΑ: Για να με εκδικηθεί. Εμένα και τον Άκιο.

ΚΑΛΛΑΣ: Ποιος είναι ο Άκιο;

ΑΚΙΝΑ: Ο αρραβωνιαστικός μου.

ΚΑΛΛΑΣ: Μια ιστορία έρωτα και εκδίκησης. Κάθισε, θέλω να μου την πεις από την αρχή.

ΑΚΙΝΑ: Όσα σας πω θα πρέπει να μην τα πείτε αλλού, γιατί η ζωή μου κινδυνεύει.

ΚΑΛΛΑΣ: Αλίμονο, έχω τόσα μυστικά να αποκαλύψω, αν χρειαστεί, που θα φυλάζω το δικό σου.

ΑΚΙΝΑ: Θα μπορούσατε ποτέ να φανταστείτε ότι πριν από 10 χρόνια ήμουν μια ανερχόμενη σοπράνο; Ότι είχα αποφοιτήσει στα 16 μου με άριστα από το ωδείο του κράτους και ότι έπαιρνα μέρος στις παραστάσεις αυτής εδώ της όπερας; Όχι, θα μου πείτε. Κι όμως, είχα μεγάλο ταλέντο, έλεγαν κάποιοι και το όνομά μου είχε αρχίσει να ακούγεται στους κύκλους της τέχνης στη χώρα. Όμως η πίεση της απόδοσης και της τελειότητας, ήταν κάτι που δεν άντεχα, αν δεν είχα μια διέξοδο. Κι έτσι, ανακάλυψα το σιντριβάνι. Ένα σιντριβάνι με χρυσόψαρα δίπλα σε έναν πέτρινο δράκο στο πίσω μέρος του κτιρίου, σε ένα δρομάκι που δεν το ξέρει κανείς. Εκεί πήγαινα κάθε φορά που ήθελα να ξεφύγω. Καθόμουν και παρατηρούσα τα χρυσόψαρα να κολυμπάνε γύρω - γύρω, φυλακισμένα, αλλά αστραφτερά. Έτσι ηρεμούσα. Όμως δεν ήμουν η

μόνη που το είχα ανακαλύψει. Μια μέρα, συνάντησα εκεί τον Άκιο, που ήταν φοιτητής στη Σχολή Καλών Τεχνών και ερχόταν για να ζωγραφίσει. Τον μάγευαν οι ήχοι της πρόβας.

Όμως, δεν ήταν μόνο καλλιτέχνης, ήταν και μέλος του Ζενγκακιούρεν. Έχετε ακούσει ποτέ τι είναι αυτό; μια ομάδα φοιτητών που μάχεται ενάντια στις αποφάσεις της κυβέρνησης. Μου μιλούσε για τον άδικο πόλεμο στο Βιετνάμ, για τη συνθήκη Ασφαλείας με την Αμερική. Πρώτη φορά άκουγα τέτοια πράγματα. Με μάγεψε η αγάπη του για τη δικαιοσύνη, οι ιδέες του. Αρχίσαμε να συναντιόμαστε εκεί κάθε μέρα και μετά κάθε νύχτα. Τότε ήταν που πήρε μέρος στο κίνημα του Ζενκιότο, μαζί με εκατοντάδες χιλιάδες φοιτητές. Κατέλαβαν και τα Πανεπιστήμια σε όλη τη χώρα κι έστησαν οδοφράγματα για να μην μπορεί να μπει η Αστυνομία. Διεκδικούσαν ειρήνη, έναν καλύτερο κόσμο, καταλαβαίνετε;

Μια μέρα βγήκε από το Πανεπιστήμιο για να με δει και, καθώς γύριζε, τον συνέλαβε η αστυνομία. Για δύο μήνες δεν άκουσε κανέναν τίποτα γι αυτόν. Είχα τρελαθεί από αγωνία. Είχα ένα θείο δικαστή, ξάδελφο της μητέρας μου σε ανώτερη θέση. Την έβαλα να μου κλείσει ένα ραντεβού μαζί του. Με δέχθηκε στο γραφείο του. Μου έδειξε μια φωτογραφία του Άκιο στη φυλακή, έδειχνε άρρωστος. Τον παρακάλεσα να κάνει ό,τι μπορεί για να τον βοηθήσει κι αυτός μου είπε να περάσω το βράδυ από το σπίτι του για να το συζητήσουμε με διακριτικότητα. Πήγα λίγο φοβισμένη, αλλά σκέφτηκα ότι μπορεί να το έκανε για το καλό μου, γιατί με αγαπούσε. Όταν ήμουν παιδί, τον θυμάμαι να με καθίζει στα γόνατά του και να με παρακαλάει να του πω ένα τραγούδι. Πόσο ανόητη. Ο θείος, μου είπε ξεκάθαρα ότι αν ήθελα ο αναρχικός φίλος μου να έχει έστω και μια ελπίδα να βγει από τη φυλακή, θα έπρεπε να κοιμηθώ μαζί του. Αρνήθηκα κι αυτός μου επιτέθηκε και με στρίμωξε άγρια σε μία γωνία. Εμένα, το «μικρό του αηδονάκι». Τότε κατάφερα και έπιασα ένα βάζο από τη βιβλιοθήκη, ιμάρι ήταν θυμάμαι, και τον χτύπησα στο κεφάλι. Έσπασε πάνω του σε χίλια κομμάτια. Έπεσε κάτω κι εγώ έφυγα τρέχοντας χωρίς να

κοιτάζω πίσω. Ήρθα εδώ και τα είπα όλα στον Διευθυντή. Αυτός, μου πρότεινε να αλλάξω ταυτότητα για να μη με βρει η αστυνομία και ο θείος μου και με έβαλε να δουλέψω στα παρασκήνια. Οι συνάδελφοί μου συμφώνησαν όλοι να με καλύψουν. Έτσι, βρέθηκα εδώ. Το όνομα της σοπράνο χάθηκε για πάντα μαζί με την καριέρα της, τη φωνή της και το βλέμμα της. Κι έγινα αυτή που βλέπετε μπροστά σας.

ΚΑΛΛΑΣ: Γλυιά μου Ακίνα. Πού να φανταστώ... Κι ο φίλος σου;

ΑΚΙΝΑ: Δεν ξέρω πια που βρίσκεται.

ΚΑΛΛΑΣ: Και είσαι ακόμη ερωτευμένη μαζί του;

ΑΚΙΝΑ: Περιμένω κάθε μέρα να ακούσω νέα του.

ΚΑΛΛΑΣ: Ο έρωτας κινεί τον κόσμο, Ακίνα. Είναι ο μόνος λόγος που τραγουδάω, ο μόνος λόγος που υπάρχει τέχνη.

ΑΚΙΝΑ: Πιστεύετε ότι θα τον ξαναδώ ποτέ;

ΚΑΛΛΑΣ: Όσο υπάρχει ελπίδα, θα πρέπει να την απολαμβάνεις.

6.

(Ο Ντι Στέφανο μπαίνει στο καμαρίνι.)

ΚΑΛΛΑΣ: Πίπο, πέρασε τόση ώρα; Ξεχαστήκαμε...

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τι έγινε, Μαρία; Συνήλθες;

ΚΑΛΛΑΣ: Τζιουζέπε, δεν μπορώ να βγω στη σκηνή. Λυπάμαι πολύ. Το ξέρεις ότι δεν έχω φωνή. Στο είπα όταν μου ζήτησες να κάνουμε την περιοδεία αυτή κι εσύ επέμενες. Με άκουσες χθες στην πρόβα.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Σε άκουσα, ναι. Και παραξενεύτηκα που ζόρισες τόσο τη φωνή σου. Αλλά τώρα το καταλαβαίνω. Το έκανες επίτηδες Μαρία, ευελπιστούσες σε μια λαρυγγίτιδα, κάτι που να σε δικαιολογήσει να μη βγεις σήμερα στη σκηνή. Γιατί δεν θέλεις να βγεις.

ΚΑΛΛΑΣ: Αλίμονο, τι σκέφτεσαι για μένα; Τόσες φορές έχουμε δουλέψει μαζί και το ξέρεις. Δεν διαχωρίζω την παράσταση από την πρόβα. Τα δίνω όλα, όσο και να με μαλώνει ο μαέστρο. Αλλά δεν μπορώ αλλιώς. Κι εσύ δεν μπορείς αλλιώς, Πίπο. Τι έπαθες τώρα και κάνεις σαν να μη γνωριζόμαστε;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μα δεν σε αναγνωρίζω. Η φίλη μου, η παρτενέρ μου στη σκηνή, η ερωμένη μου, Μαρία, σε έχω δει σε όλες σου τις στιγμές. Και τώρα δεν καταλαβαίνω τι συμβαίνει.

ΚΑΛΛΑΣ: Τζιουζέπε, ξέρεις ότι την περιοδεία την κάνω για σένα.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Για μένα; Ας γελάσω! Την κάνεις γιατί δεν αντέχεις χωρίς το κοινό σου. Τα χειροκροτήματα, οι εκδηλώσεις λατρείας... είσαι εθισμένη Μαρία, δεν αντέχεις χωρίς αυτά.

ΚΑΛΛΑΣ: Αλήθεια; Γιατί τότε με πήγες στο Νοσοκομείο στο Μιλάνο να δω τη Λουκία; Γιατί μου μίλησες για τις ακριβές χημειοθεραπείες της; Γιατί μου

είπες ότι η μόνη ευκαιρία να ζήσει η κόρη σου είναι να συνεχίσει τις θεραπείες της εκεί;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Γιατί είναι αλήθεια, Μαρία! Κι εσύ είσαι φίλη μου. Σου είπα το πρόβλημά μου.

ΚΑΛΛΑΣ: Για να με επηρεάσεις, Τζιουζέπε, να με κάνεις να πειστώ να έρθω μαζί σου σε μια ακόμα περιοδεία.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Να επηρεάσω εσένα; Εσύ κάνεις μόνο ό,τι θέλεις και όποτε το θέλεις. Δεν μπορείς να χειραγωγηθείς, Μαρία. Σταμάτα να το παίζεις οσιομάρτυρα.

ΚΑΛΛΑΣ: Γιατί τότε άλλαξα γνώμη μόνο όταν είδα τη Λουκία στο Νοσοκομείο;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Γιατί ζήλεψες. Την προσοχή που της έδινα. Την προσοχή που έχεις αρχίσει να χάνεις. Από τον Αριστο, από μένα και από το κοινό σου.

ΚΑΛΛΑΣ: Πίπο, τι λες; Όταν είδα το παιδί να λιώνει, την αγαπημένη σου Λουκία, κλονίστηκα. Την ξέρω από μωρό. Σκέφτηκα, τι νόημα έχουν η φήμη και τα χρήματα μπροστά στην αμείλικτη αρρώστια; Και είπα ότι θα ξεπεράσω όλες μου τις φοβίες και τις αναστολές, προκειμένου να βοηθήσω κι εγώ όπως μπορώ να γίνει καλά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Και τώρα κάνεις πίσω.

ΚΑΛΛΑΣ: Γιατί αυτή δεν είναι περιοδεία, είναι καταστροφή. Πηγαίνει όλο και χειρότερα. Κάθε φορά που εμφανίζομαι κάτι από τον κόσμο μου χάνεται. Ένα κομματάκι από τον καθρέφτη μου σπάει. Και σήμερα νομίζω ότι θα σπάσει ολοκληρωτικά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ποτέ δεν ήσουν καλή στις μεταφορές, Μαρία. Καθρέφτη, μόνο τον καθρέφτη σου βλέπεις. Το είδωλό σου. Εσένα. Κανένας άλλος δεν χωράει στα σχέδιά σου. Μόνο εσύ. Πες μου, Μαρία, αγαπάς όντως τη Λουκία;

ΚΑΛΛΑΣ: Σαν κόρη μου.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Το ξέρεις ότι κάθε εμφάνισή μου παρατείνει τη ζωή της; Το ξέρεις ότι σε κάθε χειροκρότημα σκέφτομαι «Θεέ μου, σε ευχαριστώ, κέρδισα ένα μήνα ακόμη».

ΚΑΛΛΑΣ: Κι εγώ κάθε φορά που βγαίνω, αναρωτιέμαι πόσος χρόνος μου μένει. Πόσο καιρό ακόμη θα είμαι η ντίβα, αυτή που όλοι λατρεύουν, αυτή που όλοι δοξάζουν και αποζητούν στις παρέες τους. Είναι δύσκολη η ζωή μου, Τζιουζέπε και το ξέρεις. Μοναχική. Δούλεψα πολύ για να δημιουργήσω τον κόσμο μου. Είναι ματαιόδοξος, είναι πρόσκαιρος, είναι όμως δικός μου. Κι αυτός ο κόσμος θα καταστραφεί αν τραγουδήσω. Το ξέρω, το βλέπω, το αισθάνομαι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Όλα τα πράγματα κάποτε τελειώνουν.

ΚΑΛΛΑΣ: Και τι απομένει; Για μένα τίποτα. Θα είμαι μια μόνη θλιμμένη Ντίβα, χωρίς αγάπη, χωρίς παιδιά, που θα θυμίζω κάποια που κάποτε ήταν διάσημη. Έχασα πολλά πράγματα και ανθρώπους μέχρι τώρα, Πίπο. Σε παρακαλώ, άσε μου αυτό. Άσε να τελειώσω την καριέρα μου με αξιοπρέπεια και όχι με ματαιοδοξία.

7.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία μου, amore, αγαπημένο μου πλάσμα, τι λες; Ποιος θα τολμήσει ποτέ να σε ξεχάσει; ποιος θα σβήσει από μέσα του τη φωνή και τις ερμηνείες σου; Μαρία, εσύ είσαι η Ντίβα που ο κόσμος θα λατρεύει για πάντα. Δεν έχεις τίποτα λες... Κι όμως έχεις ζήσει αυτά που άλλοι δεν θα ζήσουν σε δέκα ζωές. Έχεις γυρίσει τον κόσμο, έχεις γνωρίσει τους πιο σπουδαίους ανθρώπους, τους πιο φωτισμένους, είναι μια έντονη, γεμάτη ζωή αυτή που ζεις. Δεν σβήνουν οι εμπειρίες. Ούτε οι άνθρωποι σβήνουν. Μόνο αν πεθάνουν, όπως θα πεθάνει η Λουκία, ένα μικρό κορίτσι που δεν έχει ζήσει ακόμα τίποτα, θα χαθεί για πάντα, θα φάει το χόμα το μικρό μου αγγελάκι.

ΚΑΛΛΑΣ: Μη συγκινείσαι, Τζουζέπε.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Δεν μου έχει μείνει τίποτα από χρήματα και το ξέρεις. Από εσένα εξαρτόμαστε κι εγώ και η Λουκία. Είμαστε ένα, Μαρία. Δεν σ'αρέσει που είμαστε ένα; Ενωμένοι στη ζωή και στη μοίρα. Πάντα σε σένα έτρεχα. Κι εσύ σε μένα. Κι όταν ο κόσμος σου τελειώσει, εγώ θα είμαι εδώ και θα σε περιμένω, ακόμα πιο άξιος να είμαι δίπλα σου.

(Τη φιλάει. Η Κάλλας φεύγει από το φιλί του.)

ΚΑΛΛΑΣ: Και γιατί δεν έχεις να πληρώσεις, Πίπο; τόσα χρήματα έχεις βγάλει τόσα χρόνια. Αλλά δεν κρατιόσουν, amore. Τα έπαιξες, τα ήπιες, τα κάπνισες, τα έφαγες όλα σε γυναίκες. Σισελιάνος βέρος! «Τη ζωή πρέπει να την απολαμβάνουμε», μου έλεγες. Θυμάσαι; Ποτέ σου δεν σκέφτηκες τη δύσκολη στιγμή, ποτέ σου δεν σκέφτηκες τη φωνή σου που έχανες, τους ανθρώπους που είχες γύρω σου. Και τώρα, περιμένεις από εμένα να διορθώσω όλα σου τα σφάλματα εις βάρος μου;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Περιμένω να μου σταθείς, όπως σου στάθηκα κι εγώ στις δυσκολίες σου.

ΚΑΛΛΑΣ: Εγώ δεν προκάλεσα τις δυσκολίες μου, εγώ το μόνο που έκανα είναι να δουλεύω και να ερωτεύομαι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Τον κατάλληλο άνθρωπο.

ΚΑΛΛΑΣ: Ήμουν ευτυχισμένη μαζί του. Έστω και για όσο κράτησε.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Και ποιος μάζεψε τα κομμάτια σου όταν ο Αρίστος προτίμησε κάποια άλλη;

ΚΑΛΛΑΣ: Εσύ.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Γιατί σ' αγαπώ.

ΚΑΛΛΑΣ: Αν μ' αγαπάς, ελευθέρωσε με.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Κι εσύ αν μ' αγαπάς, βοήθησέ με.

ΚΑΛΛΑΣ: Ήρθες και μου χάρισες έρωτα στην πιο ευάλωτή μου φάση. Σου το είπα και τότε. Είσαι όμορφος, είσαι γοητευτικός και σ' αγαπώ. Όμως ως εκεί. Μην περιμένεις να αφιερώσω τη ζωή μου σε σένα. Είναι ήδη σπαταλημένη.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Είναι ήδη σπαταλημένη στον εαυτό σου. Είσαι μια εγωίστρια Μαρία, εγωκεντρική και ψυχρή. Γι αυτό κανένας δεν μπόρεσε ποτέ να μείνει μαζί σου. Δεν αγαπάς. Νομίζεις ότι αγαπάς. Όμως αυτό που κάνεις, είναι να ψάχνεις τους ρόλους σου στις σχέσεις σου με τους άλλους. Να προετοιμάζεσαι για παραστάσεις.

ΚΑΛΛΑΣ: Αυτό βλέπεις σε μένα; (Γελάει.) Τόσο λίγο κράτησε ο θαυμασμός σου;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Το βλέπω τώρα και ήμουν τυφλός που δεν το έβλεπα από πάντα. Νόμιζα ότι ήσουν ευαίσθητη, γι αυτό αντιδρούσες πολλές φορές απρόβλεπτα. Όμως η ευαισθησία σου δεν είναι τίποτε άλλο από έναν τρόπο να χειραγωγείς τους πάντες. Να κάνεις το δικό σου. Νάρκισσος είσαι Μαρία. Μια θεά που ερωτεύτηκε τον εαυτό της.

ΚΑΛΛΑΣ: Κι εσύ ένας άχρηστος χαβαλετζής, που από τύχη βρέθηκε στην όπερα. Για πανηγύρια ήσουν και τώρα δεν είσαι πια ούτε γι αυτά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ναι, εμπρός απομάκρυνέ με κι εμένα, τον τελευταίο φίλο που σου έμεινε. Για να μείνεις μόνη μέσα στη δόξα σου και να πεθάνεις κάποια στιγμή από την ψυχρή σου καρδιά. Γιατί η καρδιά σου είναι τόσο σκληρή, που θα σπάσει, Μαρία, θα θρυμματιστεί κι εσύ θα σβήσεις χωρίς κανέναν στο πλευρό σου.

ΚΑΛΛΑΣ: Αρχίσαμε τις σισελιάνικες κατάρες Πίπο; Κι εσύ θα φας ξύλο, πολύ ξύλο από κάποιον που θα έχεις εννευρίσει. Και θα πεθάνεις από τα τραύματά σου και θα καταλάβεις ότι δεν πρέπει να εκμεταλλεύεσαι τους ανθρώπους.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Όμως δεν θα έχω σιοτώσει κανέναν. Σε αντίθεση με σένα, που καταστρέφεις όποιον βρίσκεται κοντά σου. Εμένα, την Λουκία και τόσους άλλους.

ΚΑΛΛΑΣ: Στο διάολο, Πίπο! Ποτέ μου δεν κατέστρεψα κανέναν. Μόνο αυτούς που θέλουν να με κερδίσουν κάτι από μένα. Μόνος σου έφερες σ' αυτή τη θέση τον εαυτό σου και την κόρη σου. Στο διάολο και η φίλια σου και ο έρωτάς σου, που διαρκούν μόνο μέχρι να σε δυσαρεστήσω. Εξαφανίσου από το καμαρίνι μου, εδώ και τώρα.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία, εγώ...

ΚΑΛΛΑΣ: Φύγε από μπροστά μου! Εξαφανίσου!

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ευχαρίστως!

(Ο Τζιουζέπε φεύγει, βροντώντας πίσω του την πόρτα.)

8.

ΑΚΙΝΑ: Είστε καλά; Τρέμετε. Ηρεμήστε...Ηρεμήστε!

(Η Κάλλας δεν απαντά.)

ΑΚΙΝΑ: Θέλετε λίγο νερό; Ποτό; Να φωνάξω κάποιον;

ΚΑΛΛΑΣ: Τι να κάνω; Τι πρέπει να κάνω; Ακίνα, πρέπει να μου πεις τι πρέπει να κάνω.

ΑΚΙΝΑ: Εγώ δεν μπορώ να σας πω τίποτα. Πρέπει να ηρεμήσετε.

ΚΑΛΛΑΣ: Να ηρεμήσω; από πότε η ηρεμία είναι καλός σύμβουλος; Όταν ηρεμήσω, θα τα ξεχάσω όλα.

ΑΚΙΝΑ: Θα σκέφτεστε πιο καθαρά.

ΚΑΛΛΑΣ: Είναι μεγάλο το δίλημμα για να σκεφτώ καθαρά. Από τη μία, η ζωή μου. Από την άλλη, η ζωή ενός κοριτσιού που αγαπώ.

ΑΚΙΝΑ: Η ψυχή σας ξέρει τι θα κάνετε. Τι είναι σημαντικό.

ΚΑΛΛΑΣ: Αν ήξερα, δεν θα είχαμε φτάσει ως εδώ.

ΑΚΙΝΑ: Κι όμως ξέρετε. Προσπαθήστε να φανταστείτε την επόμενη μισή ώρα. Την επόμενη μέρα. Όλοι μας μπορούμε να το κάνουμε. Όλοι ξέρουμε τι θα γίνει.

ΚΑΛΛΑΣ: Πώς μπορώ να ξέρω αν η Λουκία θα ζήσει ή θα πεθάνει; πώς μπορώ να ξέρω τι θα αποφασίσω; πώς μπορούσες εσύ να ξέρεις ότι ο θεός σου θα ρίχνονταν να σε βιάσει; πώς μπορούσες να ξέρεις ότι θα τον σκοτώσεις;

ΑΚΙΝΑ: Κι όμως μπορούσα.

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν μπορούσες.

ΑΚΙΝΑ: Κι όμως μπορούσα. Πήγα σπίτι του γι αυτό το σκοπό.

ΚΑΛΛΑΣ: Τι εννοείς;

ΑΚΙΝΑ: Δεν σας είπα όλη την αλήθεια. Ήξερα από την αρχή ότι ο θεός μου θα μου πρότεινε να κοιμηθώ μαζί του. Με έβλεπε και ξερογλείφονταν στο γραφείο του. Όταν με κάλεσε στο σπίτι του για να συζητήσουμε, γνώριζε ότι κι εγώ και ο Άγιος εξαρτιόμασταν από αυτόν. Κι εγώ πήγα, γνωρίζοντας. Έβαλα ό, τι πιο όμορφο είχα, χτένισα τα μαλλιά μου εκατό φορές για να γυαλίσουν και βάρφτηκα σαν να πήγαινα να συναντήσω τον μεγάλο μου έρωτα. Αλλά όση ώρα αφιέρωσα στην εμφάνισή μου, αφιέρωσα και στο να ακονίσω το πιο κοφτερό μου μαχαίρι. Ένα μαχαίρι κουζίνας, από αυτά που χωρίζουμε το κρέας από το κόκκαλο. Το έβαλα στη ζώνη μου. Είπα, δεν ξέρεις ποτέ. Κι όμως έπρεπε να ξέρω.

ΚΑΛΛΑΣ: Ακίνα, τι θες να μου πεις;

ΑΚΙΝΑ: Θα σας τα πω, γιατί εσάς σας εμπιστεύομαι. Θα σας τα πω, γιατί είστε η μόνη που μπορείτε να καταλάβετε. Για να ελευθερωθώ.

ΚΑΛΛΑΣ: Τι έκανες;

ΑΚΙΝΑ: Πήγα σπίτι του και του έδωσα μια ευκαιρία. Την ευκαιρία να μην με εκβιάσει. Όμως αυτός ήταν τόσο χαρούμενος με την ιδέα ότι με είχε στη φάκια, που δεν μπορούσε ούτε τα προσχήματα να κρατήσει. Κι εκεί ήταν που έπρεπε να αποφασίσω. Τι ήταν πιο σημαντικό για μένα; Να ενδώσω σε έναν άθλιο γέρο για να κερδίσω πίσω τον Άγιο ή να τον αποτρέψω για πάντα να καταστρέφει τις ζωές των ανθρώπων; Το κατάλαβε ότι ήμουν σε αδιέξοδο. Με πρόσταξε να του δώσω ένα φιλί. Και τότε κατάλαβα ότι ήξερα τι θα κάνω.

ΚΑΛΛΑΣ: Ένα φιλί;

ΑΚΙΝΑ: Περίμενα να με πλησιάσει. Του χαμογέλασα. Τον άφησα να έρθει προς τα μένα ή μήπως πήγα εγώ προς αυτόν χαμογελώντας; Τα μάτια του έλαμπαν. Και τα δικά μου επίσης. Πρέπει να απογοητεύτηκε λίγο, βλέποντας τον ενθουσιασμό μου. Με κοίταξε λίγο περίεργα, αλλά ήμουν πολύ όμορφη για

να καθίσει να το σκεφτεί παραπάνω. Τον τράβηξα προς τα εμένα και τον αγκάλιασα. Τον φίλησα στο στόμα. Το φιλή του ήταν ζεστό και τρυφερό μαζί, πατρικό και ερωτικό. Τον ένιωσα να ερεθίζεται και, αλίμονο, ερεθίστηκα κι εγώ. Πανικοβλήθηκα και φάνηκε να χαιρέται. Και μετά σκέφτηκα: «Ηρέμησε. Ηρέμησε για να σκεφτείς καθαρά». Και ηρέμησα. Τον χάιδεψα με το αριστερό μου χέρι στο μάγουλό και με το δεξί, έμπηξα στην καρδιά του το μαχαίρι μου. Αργά και συγκεντρωμένα, σαν να ξεκοιαλίζω μοσχάρι, καταλαβαίνετε; ένιωσα το μαχαίρι να περνάει το στέρνο του και να μπήγεται στην καρδιά του. Και μετά ένιωσα το ζεστό του αίμα πάνω μου. Ήταν μια υπέροχη αίσθηση ελευθερίας. Του είπα... «αυτό είναι το φιλή μου»!

(Η Κάλλας αρχίζει να αναγνωρίζει το σκηνικό της Τόσκα. Τραγουδάει το αντίστοιχο κομμάτι από την σκηνή που η Τόσκα σκοτώνει τον Σκάρπια.)

ΚΑΛΛΑΣ: “Questo è il mio bacio!”

ΑΚΙΝΑ: Έπεσε κάτω έκπληκτος και μελανιασμένος. Φώναζε βοήθεια. Φώναζε ότι πεθαίνει. Χάρηκα. Τον ρώτησα αν πνίγεται στο αίμα του

ΚΑΛΛΑΣ: “Ti soffoca il sangue?”

Α: Και μετά με πλημμύρισε ο θυμός. Κάθισα από πάνω του και φώναζα: Να πεθάνεις! Να πεθάνεις! Να πεθάνεις!

ΚΑΛΛΑΣ: “Mori! Mori! Mori!”

ΑΚΙΝΑ: Όταν πήρε την τελευταία του πνοή σκέφτηκα: «Πέθανε. Και τώρα τον συγχωρώ».

ΚΑΛΛΑΣ: “E ora lo perdono.”

ΑΚΙΝΑ: Το ήξερα από πριν, σας ορκίζομαι. Και δεν σταμάτησα. Το ήξερα από τη στιγμή που μπήκα σπίτι του. Και δεν έφυγα. Ήθελα να τον σκοτώσω, δεν είχα άλλη επιλογή. Και τώρα το σκέφτομαι συνέχεια, σκέφτομαι το φιλή του, πρόδωσα τον Άγιο, είναι το μόνο που σκέφτομαι, τον Άγιο και τον θείο,

τη στιγμή της ηδονής του φιλιού και του φόνου. Κι ελπίζω κάποιος να με συγχωρήσει, ελπίζω εσείς να με συγχωρήσετε γι αυτό που έκανα. Δεν το χω πει σε άλλον, δεν ξέρω τι με έπιασε, εγώ... απλά ήθελα να σας βοηθήσω να αποφασίσετε... Να δείτε αυτό που θέλετε, ακόμη κι αν είναι κάτι που θα σας καταστρέψει για πάντα. Πείτε μου ότι με συγχωρείτε, πείτε μου τι σκέφτεστε! Τι σκέφτεστε;

Κ: “Questo è il bacio di Tosca...”

Α: Δεν ξέρω ιταλικά.

ΚΑΛΛΑΣ: Αυτό είναι το φιλί της Τόσκα.

ΑΚΙΝΑ: Με καταλαβαίνετε;

(Η Κάλλας πέφτει στα γόνατα μπροστά στην Ακίνα.)

Τώρα κατάλαβα από πού σε γνωρίζω. Σε έχω υποδυθεί, έχω υπάρξει εσύ, σε έχω ζήσει στα κόκαλά μου, στο αίμα μου, στο δέρμα μου, Τόσκα.

(Παύση.)

ΑΚΙΝΑ: Δεν... είμαι η Τόσκα.

ΚΑΛΛΑΣ: Το ξέρω ότι είσαι εσύ και φοβάσαι. Μη φοβάσαι Τόσκα. Έχω σκοτώσει τον Σκάρπια τριάντα φορές πάνω στη σκηνή και αμέτρητες στην πρόβα. Ξέρω ακριβώς πώς νιώθεις. Ξέρω πώς ένιωθες, όταν του έμπηγες το μαχαίρι. Και λίγο πιο πριν. Ξέρω ακριβώς τι εννοείς. Δεν χρειάζεται να ζητάς συγγνώμη για τη δύναμή σου. Πάντα σε θαύμαζα γι αυτήν. Θεέ μου, τώρα καταλαβαίνω γιατί ήρθες. Ήρθες να με βοηθήσεις. Μόνο εσύ μπορούσες.

ΑΚΙΝΑ: Δεν είμαι η Τόσκα.

ΚΑΛΛΑΣ: Όλα τα σημάδια μου το έδειξαν. Βοήθησέ με, σε παρακαλώ βοήθησέ με. Δεν θα σε αποκαλύψω.

ΑΚΙΝΑ: Είμαι μια γυναίκα σε απόγνωση.

ΚΑΛΛΑΣ: Ο χαμός του έρωτά σου, η δυστυχία σου, η δύναμή σου σε έκαναν
αθάνατη.

(Παύση. Η Ακίνα αλλάζει έκφραση, γίνεται Τόσκα.)

ΑΚΙΝΑ: Όχι μόνο εμένα, Μαρία.

9.

ΚΑΛΛΑΣ: Τι εννοείς;

ΑΚΙΝΑ: Νομίζεις ότι είσαι απλά η καλύτερη υψίφωνος στον κόσμο...

ΚΑΛΛΑΣ: Εγώ ποτέ δεν είπα...

ΑΚΙΝΑ: Είσαι πολλά περισσότερα από αυτό. Η φωνή σου είναι μαγική, αλλά όχι μεταφορικά, όπως νομίζεις.

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν καταλαβαίνω.

ΑΚΙΝΑ: Πώς θα σου φαινόταν αν σου έλεγα εγώ ότι η φωνή σου έχει τη δύναμη να δώσει ζωή ή θάνατο;

ΚΑΛΛΑΣ: Ο Ντι Στέφανο σε έβαλε; Αυτά μου έλεγε κι αυτός.

ΑΚΙΝΑ: Θα καταλάβεις σύντομα.

ΚΑΛΛΑΣ: Τόσκα, τη φωνή μου, όση δύναμη και να είχε, κυριολεκτικά και μεταφορικά, την έχω πια ξοδέψει. Είναι μια κουρασμένη φωνή κοντά σε μια κουρασμένη καρδιά.

ΑΚΙΝΑ: Πόσους ρόλους έχεις υποδυθεί; Πόσες ηρωίδες;

ΚΑΛΛΑΣ: Αμέτρητες.

ΑΚΙΝΑ: Με τέτοια πειστικότητα που ο κόσμος ολόκληρος υποκλίθηκε στο ταλέντο σου. Πώς νομίζεις ότι το κατάφερες αυτό;

ΚΑΛΛΑΣ: Με σκληρή δουλειά. Με το να τα δίνω όλα.

ΑΚΙΝΑ: Αρχεί αυτό νομίζεις;

ΚΑΛΛΑΣ: Όχι. Τις ένιωθα όλες τις ηρωίδες.

ΑΚΙΝΑ: Πώς τις ένιωθες;

ΚΑΛΛΑΣ: Ποτέ μου δεν κατάλαβα ακριβώς.

ΑΚΙΝΑ: Πού έψαχνες για να τις βρεις;

ΚΑΛΛΑΣ: Στη φωνή μου.

ΑΚΙΝΑ: Και πού αλλού;

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν ξέρω.

ΑΚΙΝΑ: Πάνω στη σκηνή ποια ήσουν; Πού ήταν η Μαρία Άννα Σοφία Σεσίλια;

ΚΑΛΛΑΣ: Ήμουν αυτή που υποδυόμουν, καμία άλλη.

ΑΚΙΝΑ: Αυτό πρέπει να καταλάβεις. Ότι αυτές τις ηρωίδες τις είχες μέσα σου.

ΚΑΛΛΑΣ: *(Γελάει.)* Τις είχα μέσα μου... Και τι μ' αυτό;

ΑΚΙΝΑ: Αυτή είναι η διαφορά σου με τους θνητούς. Αυτό μπορεί να το κάνει μόνο μια άλλη ηρωίδα.

ΚΑΛΛΑΣ: Εγώ; Εγώ δεν έχω τίποτα ηρωικό επάνω μου. Ακούω μια λανθασμένη νότα και μπορεί να λιποθυμήσω. Βλέπω το φίλο μου συντετριμμένο και σκέφτομαι να δώσω τέλος στη ζωή μου.

ΑΚΙΝΑ: Νομίζεις ότι μπορείς να με κοροϊδέψεις, Μαρία;

ΚΑΛΛΑΣ: Όχι εσένα.

ΑΚΙΝΑ: Ποτέ δεν θα λιποθυμούσες για μια νότα. Ποτέ δεν θα αυτοκτονούσες για κάποιον άλλο. Κι ας το φοβάσαι.

ΚΑΛΛΑΣ: Βλέπεις μέσα μου με μεγάλη ευκολία.

ΑΚΙΝΑ: Είσαι πολύ πιο δυνατή από όλα αυτά. Είσαι πολύ πιο σημαντική από τη φωνή σου. Οι ρόλοι, η δόξα, ήταν μόνο η αρχή, ένας τρόπος να καταλάβεις τις δυνάμεις σου. Δεν υπάρχει λόγος να τις σπαταλάς για να είσαι διάσημη. Μπορείς να τις χρησιμοποιήσεις γι' αυτό που είσαι ταγμένη να κάνεις. Να παίρνεις ζωή. Να δίνεις ζωή. Είσαι έτοιμη να γίνεις αθάνατη.

ΚΑΛΛΑΣ: Αθάνατη εγώ; Δεν ξέρω τι θα πει αυτό. Δεν ξέρω καν αν το θέλω.

(Η Ακίνα απαγγέλει.)

ΑΚΙΝΑ: «Ξέρεις, είναι πολύ παράξενο συναίσθημα να είμαι ζωντανός μύθος, ενώ βρίσκομαι ακόμη στη γη. Ίσως θα ήταν καλύτερο αν όλοι αυτοί οι άνθρωποι που θαυμάζουν τη φωνή μου, αποφάσιζαν να με θεωρούν αθάνατη μετά το θάνατό μου. Αν γινόταν αυτό, θα καθόμουν πάνω σε κάποιο σύννεφο, θα κοιτάζα κάτω και θα απολάμβανα το θέαμα αντί να κάθομαι και να ανησυχώ αν θα καταφέρω να βγάλω τις ψηλές μου νότες». Το θυμάσαι αυτό;

ΚΑΛΛΑΣ: Είναι η τελευταία μου συνέντευξη.

ΑΚΙΝΑ: Είσαι έτοιμη.

ΚΑΛΛΑΣ: Τι εννοείς;

ΑΚΙΝΑ: Μαρία, είσαι ήδη θεά, ηρωίδα, μάγισσα.

ΚΑΛΛΑΣ: Εγώ; Με ποιον τρόπο;

ΑΚΙΝΑ: Μπορείς να δώσεις λύση σε αυτό το δίλημμα. Το μόνο που πρέπει να καταλάβεις, είναι το πώς λειτουργεί η φωνή σου.

ΚΑΛΛΑΣ: Πώς λειτουργεί δηλαδή;

ΑΚΙΝΑ: Να καταλάβεις ότι η φωνή σου σπάει, επειδή την ώρα που τραγουδάς δίνει ζωή στο κορίτσι αυτό που έχεις δέσει με τη μοίρα σου.

ΚΑΛΛΑΣ: Εμένα; Η φωνή μου σπάει λόγω της Λουκίας;

ΑΚΙΝΑ: Η φωνή σου απευθύνεται σε αυτόν που έχεις στο μυαλό σου. Προσπαθεί να βοηθήσει. Δουλεύει με αυτό το σκοπό.

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν σπάει επειδή γέρασα;

ΑΚΙΝΑ: Τώρα έχει τη μεγαλύτερή της δυναμική. Σκέψου λίγο. Πότε ήταν η Λουκία στα χειρότερα της;

ΚΑΛΛΑΣ: Πριν ξεκινήσουμε την περιοδεία.

ΑΚΙΝΑ: Και τώρα; Πώς είναι τώρα;

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν ξέρω. Νομίζω καλύτερα.

ΑΚΙΝΑ: Και πώς είναι η φωνή σου;

ΚΑΛΛΑΣ: Όλο και πιο εξαντλημένη.

ΑΚΙΝΑ: Πώς σε φωνάζουν όλοι, Μαρία;

ΚΑΛΛΑΣ: “La Divina.”

A: Μια ερώτηση θα πρέπει να απαντήσεις. Κι αν είσαι όντως μια θεά με τη δύναμη να σώζεις ζωές; Τι θα έκανες, αν σου έλεγα ότι όσο χειρότερη είναι η φωνή σου σήμερα, τόσο περισσότερο θα βοηθήσεις το κορίτσι; Θα έβγαινες να τραγουδήσεις ή όχι;

10.

ΚΑΛΛΑΣ: «Όσο χειρότερη η φωνή μου...». Έχω μπερδευτεί. Με μπερδεύεις. Θέλεις να βγω να στη σκηνή. Αυτό θέλεις, όπως και ο Ντι Στέφανο. Μου λέτε ότι είμαι θεά, με κολακεύετε απλά και μόνο γιατί θέλετε κάτι. Όχι, δεν έχω καμία τέτοια δύναμη. Πώς να πιστέψω ότι... Αυτά δεν συμβαίνουν στην πραγματικότητα, μόνο σε κάποιο σανίδι όπερας. Ούτε εσύ είσαι η Τόσια. Πόσο κατεστραμμένη μπορεί να είμαι για να πιστέψω κάτι τέτοιο. Πόσο αφελής. Η όπερα, αυτό φταίει. Μπαίνει στο δέρμα μας και μας αλλάζει. Αχάριστη τέχνη, καταπίνει τις ζωές μας. Εμάς, που την υπηρετούμε με τόση αυτοθυσία. Κάνει ένα μικρό κορίτσι να μεγαλοπιάνεται, να βάζει στο στόμα της τα λόγια μιας άλλης, να νομίζει ότι ζει την ιστορία της, να εύχεται να την έχει ζήσει μόνο και μόνο για να βάλει λίγη μαγεία στην ζωή της. Να πάρει λίγο φως από τους γύρω της. Σάμπως αυτό δεν κάνουμε όλοι;

Κι εγώ πόσο μικρή, πόσο γερασμένη, πόσο ανόητη, Θεέ μου, έχει τρελαθεί το μυαλό μου από την πίεση. Να πιστέψω έστω και για λίγα λεπτά ότι δεν ξόφλησα, ότι δεν γέρασα, ότι αγαπιέμαι, ότι δεν θα προδοθώ. Να βγω στη σκηνή και να αντιμετωπίσω την κατακραυγή, να καταστραφώ, αυτό που όλοι θέλουν να δουν. Να με ξεσκίσουν ζωντανή σαν τα σκυλιά, αφού με ρούφηξαν τόσα χρόνια να με μισήσουν, να γυρίσουν σπίτια τους ευχαριστημένοι που αυτό που πίστευαν δεν ήταν αληθινό και μετά... Να βρουν μια πιο νέα, πιο όμορφη, με πιο πλούσια φωνή να με αντικαταστήσει. Και μετά έρχεται το χειρότερο. Να με ξεχάσουν μια για πάντα, να χαθώ, σαν να μην έχω υπάρξει ποτέ. Αυτό θα συμβεί, αυτό που συμβαίνει σε όλους.

(Κοιτάει από το παράθυρο.)

Να τοι, μαζεύονται, Ακίνα. Περιμένουν τις πόρτες να ανοίξουν. Είναι έτοιμοι, παίρνουν τη θέση τους στην αρένα.

(Αρχίζουν να ακούγονται φωνές από το πλήθος που μπαίνει στην πλατεία.)

Κι όμως... πόσο διαφορετικά μας κάνει να νιώθουμε αυτός ο ναός. Το βλέπω στα μάτια σου ότι ζεις αυτό που μου διηγείσαι, το πιστεύεις, κάπου βαθιά μέσα σου είσαι η δυνατή αποφασιστική πρωμαντόνα που μόλις σκότωσες και έμαθες ότι πεθαίνει ο αγαπημένος σου. Το βλέπω και στα μάτια μου, μια σπίθα ακόμη, μια ελπίδα ότι είμαι ακόμα εδώ, ότι είμαστε και κάτι ακόμα από αυτό που είμαστε, ότι έχουμε μια υπόσταση παράλληλη που περιμένει να βγει έξω.

(Αρχίζουν να ακούγονται φωνές από την πλατεία. Φωνάζουν “Μαρία, Μαρία, Divina, Divina”, αναμένοντας την Κάλλας. Η Κάλλας αρχίζει και τους ακούει.)

ΚΑΛΛΑΣ: Ναι και οι σειρήνες μου.

ΑΚΙΝΑ: Μόνο μια θεά λατρεύεται έτσι.

(Οι θαυμαστές φωνάζουν ρυθμικά.)

ΚΑΛΛΑΣ: Με τι ρυθμό τραγουδούν, πώς μπορούν διαφορετικοί μεταξύ τους άνθρωποι χωρίς καμία πρόβα να συνθέτουν μια τόσο μαγευτική μελωδία.

ΑΚΙΝΑ: Εσύ το κάνεις αυτό.

ΚΑΛΛΑΣ: Γίνονται θαύματα τελικά; Ζούμε ένα;

ΑΚΙΝΑ: Ξέχνα της Θεές του Ολύμπου. Οι πραγματικές θεές βασανίζονται και θυσιάζονται για τους ανθρώπους. Και ζουν μέσα από αυτούς για τους οποίους θυσιάστηκαν.

ΚΑΛΛΑΣ: Μόνο αν θυσιάστώ θα μείνω αθάνατη;

ΑΚΙΝΑ: Αυτό πρέπει εσύ να το απαντήσεις.

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν έχω άλλες απαντήσεις. Ούτε ερωτήσεις. Άκουσα τόσα πολλά σήμερα. Όλη μου η ζωή σε μία ώρα. Θέλω να σκεφτώ πώς θα τελειώσει αυτή η ώρα. Σε παρακαλώ, άσε με μόνη.

(Η Ακίνα φεύγει - η Κάλλας μένει μόνη της.)

11.

ΚΑΛΛΑΣ: Είμαι θεά λοιπόν. Ή μήπως δεν είμαι;

(Γιαίρνει τηλέφωνο τον Ντι Στέφανο)

Πού είσαι, αμόρε; Έλα από εδώ σε παρακαλώ πολύ... Έλα ναι. Έλα.

(Κάθεται στον καθρέφτη και αρχίζει να βάρφεται.)

Πάντα έκανα το καλύτερο βάψιμο μόνη μου. Ούτε αμπιγιέζ, ούτε μακιγιέζ. Μόνη μου. Είμαι θεά, το αποφάσισα. Έχω θεϊκές δυνάμεις.

(Χτυπάει η πόρτα.)

ΚΑΛΛΑΣ: Πέρνα αμόρε!

(Μπαίνει ο Ντι Στέφανο.)

ΚΑΛΛΑΣ: Μα που πήγες; Είπαμε να πας στο διάολο αλλά εσύ το πήρες κυριολεκτικά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία εγώ...

ΚΑΛΛΑΣ: Έλα να με βοηθήσεις να βαφτώ. Πώς σου φαίνομαι; Δεν είμαι καλύτερη από κάθε επαγγελματία;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Είσαι, Μαρία.

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν θα μαντέψεις ποια ήταν πριν λίγο στο καμαρίνι μου.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ποια;

ΚΑΛΛΑΣ: Και να σου πω δεν θα το πιστέψεις.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Κάποια θαυμάστρια;

ΚΑΛΛΑΣ: Η μεγαλύτερη. Η Τόσκα αυτοπροσώπως.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ποια Τόσκα;

ΚΑΛΛΑΣ: Η γνωστή. Με σάρια και οστά. Στεκόταν εδώ μπροστά μου σου λέω και μου μιλούσε.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Σου στρίψε μου φαίνεται. Και τι σου έλεγε;

ΚΑΛΛΑΣ: Α, διάφορα. Δικά μας. Μόνο η Τόσια μπορεί να με καταλάβει.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Έχεις κι εσύ στη φυλακή τον αρραβωνιαστικό σου;

ΚΑΛΛΑΣ: Πάψε, ανόητε! Έχει μια δύναμη εσωτερική... μην ξεχνάς ότι είναι και αυτή μια ντίβα της όπερας.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μάλιστα. Και μιλούσατε για τις καριέρες σας;

ΚΑΛΛΑΣ: Όχι, μιλούσαμε για το αν θα βγω ή δεν θα βγω στη σκηνή. Μου είπε ότι έχω τη δύναμη να κάνω τα πάντα. Κυρίως αυτό που θέλει πραγματικά η ψυχή μου. Και με έπεισε. Όντως, έχω αυτή τη δύναμη. Και θα το κάνω.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Και τι λέει η ψυχή σου;

ΚΑΛΛΑΣ: Λέει ότι είμαι μια θεά.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μπράβο στην Τόσια λοιπόν, όποια και αν ήτανε.

ΚΑΛΛΑΣ: «Φτωχή Μαρία», θα σιέφτεσαι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Καθόλου. Εδώ μου λες ότι απέκτησες δύναμη.

ΚΑΛΛΑΣ: Νομίζεις ότι τρελάθηκα, αλλά δεν θες να μου το πεις, επειδή σε βολεύει.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ποτέ δεν ήσουν και πολύ καλά, ομολογώ.

ΚΑΛΛΑΣ: Πώς μπορεί να πιστεψες ότι θα αφήσω τη Λουκία σου χωρίς θεραπείες;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία, εγώ...

ΚΑΛΛΑΣ: Ακόμα και να μην έβγαινα στη σκηνή, θα κάλυπτα όλο το κόστος.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία, συγγνώμη

ΚΑΛΛΑΣ: Είστε η οικογένειά μου τώρα πια. Νερό κι αλάτι.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Aqua e sale.

ΚΑΛΛΑΣ: Και μ' αγαπάτε, έτσι δεν είναι;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ολόψυχα.

ΚΑΛΛΑΣ: Θυμάσαι Τζιουζέπε την προηγούμενη φορά που ήρθαμε εδώ, μια μέρα μετά από την πρόβα που μας πήρε ο Μαέστρο και μας πήγε σε έναν κήπο μακριά, έξω από την πόλη;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Έχει περάσει πολύς καιρός.

ΚΑΛΛΑΣ: Εκείνος ο ολάνθιστος κήπος, Απρίλης ήτανε. Με τα τριχρώμα δέντρα. Ροδακινιές, θαρρώ. Να δεις πώς τις λέγανε... Κενπεί. Θυμάσαι, αμόρε; Το ίδιο δέντρο έβγαζε τρία χρώματα άνθη. Λευκά, ροζ και κόκκινα. Μου έχει χαραχτεί στη μνήμη αυτός ο κήπος. Πολλά χρόνια τον έβλεπα στον ύπνο μου και επιθυμούσα να ξαναπάω, να βρεθώ ανάμεσα στα δέντρα αυτά. Ξέρεις γιατί; Γιατί προσφέρουν ομορφιά γενναιόδωρα. Γιατί δεν περιορίστηκαν στο χρώμα που ήξεραν καλά να βγάζουν, αλλά έβγαλαν άνθη και σε άλλα δύο χρώματα. Το φαντάζεσαι αυτό στους ανθρώπους; Να ήμασταν λέει καλοί όχι σε ένα πράγμα, αλλά σε δύο. Ή σε τρία. Να ήμασταν κενπεί. Θα μας άφηναν να ανθίσουμε άραγε; Θα ξοδεύαμε όλη την ομορφιά που έχουμε μέσα μας ή θα την κρατούσαμε για τον εαυτό μας;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Ειλικρινά, δεν ξέρω σε ποιο πάρκο αναφέρεσαι.

ΚΑΛΛΑΣ: Από τότε που πάτησα το πόδι μου στο Τόκιο, μου τριγυρίζει στο μυαλό. Θέλω να πάμε. Θα με πας;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Αν καταλάβω ποιο ήταν.

(Η Κάλλας έχει τελειώσει το βήσιμο και βάζει περούκα.)

ΚΑΛΛΑΣ: Ευχαριστώ, αμόρε. Πόση ώρα έχουμε;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Δέκα λεπτά.

ΚΑΛΛΑΣ: Πώς είμαι;

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μια μικρή θλιμμένη γιαπωνέζα έτοιμη να κατακτήσει τους πάντες.

ΚΑΛΛΑΣ: Φύγε τώρα να ντυθώ. Θα σε δω πάνω. Φώναξέ μου την Αίνα.

(Ο Ντι Στέφανο της φιλάει τα χέρια.)

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Μαρία, σ' ευχαριστώ

ΚΑΛΛΑΣ: Κι εγώ σ' αγαπώ, Τζιουζέπε.

ΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟ: Το ήξερα. Συμβαίνει κάθε φορά. Τρακ, Μαρία. Τρακ.

(Ο Τζιουζέπε φεύγει από το δωμάτιο.)

12.

(Η Κάλλας βάζει ένα κιμονό. Εκείνη την ώρα μπαίνει μέσα η Ακίνα. Το πλήθος συνεχίζει να φωνάζει το όνομά της.)

ΚΑΛΛΑΣ: Καλώς την.

ΑΚΙΝΑ: Ντυθήκατε! Είστε υπέροχη!

ΚΑΛΛΑΣ: Πώς είναι το κιμονό;

ΑΚΙΝΑ: Να σας βοηθήσω;

ΚΑΛΛΑΣ: Το έχω δέσει καλά; Έλα να με βοηθήσεις να δέσω το όμπι.

(Η Ακίνα τη βοηθάει να δέσει την παραδοσιακή ζώνη.)

ΑΚΙΝΑ: Ολόσωστα. Τι όμορφο!

ΚΑΛΛΑΣ: Είναι το αγαπημένο μου κιμονό της Μαντάμα Μπατερφλάι. Τους είπα να το φτιάξουν ανάλαφρο και μοντέρνο, να έχω ελευθερία κινήσεων. Και τα οκόμπο μου; *(Της δείχνει τα παπούτσια.)* Τους έχω πει να τα κάνουν χαμηλά, σαν απλά σανδάλια. Για να μη φαίνομαι τόσο ψηλή. Και για να μπορώ να περπατάω άνετα.

ΑΚΙΝΑ: Αν σας έβλεπα στο δρόμο, θα έλεγα ότι είστε μια σύγχρονη κομψή γκέισα. Μια χαναμάτσι του Τόκιο.

ΚΑΛΛΑΣ: Θα υπάρχουν λες κάποιες στο κοινό;

ΑΚΙΝΑ: Σίγουρα θα ταυτίζονταν με τον πόνο της Μπατερφλάι.

ΑΚΙΝΑ: Πήρατε τελικά μία απόφαση.

ΚΑΛΛΑΣ: Έτσι φαίνεται.

ΑΚΙΝΑ: Θα είστε υπέροχη, το πλήθος θα σας αποθεώσει, θα δείτε.

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν έχει καμία σημασία πια το τι θα κάνει το κοινό. Το πώς θα τα πάω στη σκηνή γενικότερα. Η σκηνή είναι ο προσρισμός. Ξέρεις, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το ταξίδι. Η πρόβα της ψυχής. Και η σημερινή πήγε πολύ καλά. Βρήκα όλα τα συναισθήματα που θα ζήσει σε λίγο η Μαντάμα Μπατερφλάι. Χαρά, ελπίδα, απελπισία, προσδοκία, πόνος, λύτρωση. Τώρα μένει η απλή διεκπεραίωση. Το χαρακίρι δίπλα στο παιδί μου, την όπερα.

ΑΚΙΝΑ: Ακούγεται εξαντλητικό.

ΚΑΛΛΑΣ: Αλλά απαραίτητο.

ΑΚΙΝΑ: Χαίρομαι πολύ που αποφασίσατε να το κάνετε.

(Την βοηθάει να φορέσει την περούκα.)

ΚΑΛΛΑΣ: Σ' ευχαριστώ πολύ, Τόσκα, δεν θα τα κατάφερα χωρίς τη βοήθειά σου.

ΑΚΙΝΑ: Δεν είμαι η Τόσκα και το ξέρετε. Είμαι... αυτή που είπατε. Μια κοπέλα που στη ζωή της η μεγαλύτερη συγκίνηση είναι ότι δουλεύει στα παρασκήνια μιας όπερας. Κάπου -κάπου ονειρεύομαι ότι είμαι και κάτι ακόμη. Μάλλον με μεθούν οι μύθοι και οι τραγωδίες. Αυτό με βοηθάει να συνεχίζω τη ζωή μου.

ΚΑΛΛΑΣ: Δεν είσαι καθόλου μια απλή κοπέλα. Θυμάσαι, Ακίνα που με ρώτησες για το όνομά μου; Έχω και ένα ακόμη: Σεσίλια. Είναι η προστάτιδα των τεχνών. Έλα εδώ.

(Βγάζει από το λαιμό της ένα χρυσό σταυρό και της τον περνάει στο δικό της λαιμό.)

Αυτό είναι για σένα.

ΑΚΙΝΑ: Σας ευχαριστώ πολύ. Είναι η μεγαλύτερη τιμή που μου έχουν κάνει ποτέ.

ΚΑΛΛΑΣ: Τι θα κάνεις αν δεν εμφανιστεί ο Άκιο;

ΑΚΙΝΑ: Φαντάζομαι θα με πάρει το ποτάμι. Δεν έχουμε Τίβερη, αλλά ο Σουμίντα είναι εξίσου εντυπωσιακός. Ή, αν βαρεθώ, όλο και κάποια άλλη καλλιτέχνης θα έρθει σε λίγο καιρό κι εγώ θα προσπαθήσω να τη διασκεδάσω λίγο. Να τη βοηθήσω με όποιο τρόπο μπορώ.

ΚΑΛΛΑΣ: Ως Τόσκα;

ΑΚΙΝΑ: Εξαρτάται. Δεν έχουν όλοι την ικανότητα να με αναγνωρίσουν.

ΚΑΛΛΑΣ: Εγώ σε ευχαριστώ, Ακίνα. Για όλα. Έλα, φύγε τώρα, θέλω να συγκεντρωθώ.

(Η Ακίνα φεύγει. Η πόρτα ανοίγει και ακούγονται οι φωνές του πλήθους που φωνάζει την Κάλλας. Η Κάλλας σηκώνει το τηλέφωνο.)

ΚΑΛΛΑΣ: Παρακαλώ, θα ήθελα ένα ταξί άμεσα στην όπερα του Τόκιο. Είναι ανάγκη να έρθετε από πίσω, στην δεξιά πλευρά, στο δρομάκι δίπλα από τον πέτρινο δράκο. Θα σας περιμένω κοντά στο σιντριβάνι με τα χρυσόψαρα. Θα με πάτε στο πάρκο Κογκιά στο Ιμπαράκι. Αυτό με τις κενπεϊ. Δεν με ενδιαφέρει αν έχουν ανθίσει. Να με περιμένετε όσο και να αργήσω. Θα σας πληρώσω την αναμονή. Ευχαριστώ. Όνομα; Άννα, Σοφία, Σεσίλια Καλογεροπούλου.

(Κλείνει το τηλέφωνο. Κλείνει την πόρτα και φεύγει. Ακούγεται σε λίγο η ερμηνεία της Κάλλας στο Τόκιο, το 1974.)